Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20396

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek geli?tirme çal??mas?, ö?rencilerin liderlik ba?lam?nda sergiledikleri Duygusal Zekâ (DZ) becerilerini sistematik ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amac?yla Koçyi?it ve Karada? (2017) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, ö?rencilerin duygusal fark?ndal?k, öz-düzenleme ve sosyal beceriler gibi DZ bile?enlerini liderlik rolleri içerisindeki performanslar?yla ili?kilendirerek kapsaml? bir de?erlendirme sunmay? hedeflemektedir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik özelliklerine sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Ölçek toplam 42 maddeden olu?makta olup, bu maddeler 11 farkl? faktör alt?nda toplanm??t?r. Derecelendirme sistemi, 5'li Likert tipi bir yap?ya sahiptir. Bu araç, özellikle e?itim kurumlar?nda ö?renci liderli?i programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?rencilerin duygusal liderlik potansiyellerini belirlemede önemli bir kaynak te?kil etmektedir.

Anahtar Kelimeler

Duygusal Zekâ, Ö?renci Liderli?i, DZ, Liderlik Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, E?itim Yönetimi.

Yazarlar

Mehmet Koçyi?it, Engin Karada?

Amaç

Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin liderlik pozisyonlar?nda veya sosyal etkile?imlerde kulland?klar? duygusal zekâ yetkinliklerini ölçmek için psikometrik aç?dan sa?lam bir araç geli?tirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin kendi duygular?n? ve ba?kalar?n?n duygular?n? anlama, yönetme ve bu bilgileri liderlik davran??lar?na yans?tma düzeylerini tespit etmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve okul yöneticilerine, ö?rencilerin liderlik geli?imlerini desteklemek amac?yla hedef odakl? müdahaleler tasarlamada kullan?labilecek nicel veriler sa?lamaktad?r. Bu sayede, gelece?in liderlerinin sadece akademik de?il, ayn? zamanda duygusal ve sosyal beceriler aç?s?ndan da donan?ml? olmalar? hedeflenmektedir.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin liderlik ba?lam?ndaki duygusal zekâ düzeylerini ölçmektedir. Bu yap?, genellikle dört temel alanda incelenen duygusal zekâ bile?enlerini ö?renci liderli?i rolleriyle entegre etmektedir. Bu 11 faktörlü yap?, ö?rencilerin hem bireysel hem de grup düzeyinde duygusal

ARABPSYCHOLOGY.COM

süreçleri nas?l yönettiklerini derinlemesine inceleme imkan? sunmaktad?r.

Ölçek, liderlik becerilerinin duygusal temelini olu?turan öz-fark?ndal?k, öz-yönetim, sosyal fark?ndal?k (empati dahil) ve ili?ki yönetimi gibi temel boyutlar? kapsamaktad?r. Faktör yap?s?n?n karma??kl???, ö?renci liderli?inin çok boyutlu ve ba?lama özgü do?as?n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla maddeler üzerinde Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Analiz öncesinde veri setinin faktör analizi için uygunlu?u de?erlendirilmi?tir. Bu de?erlendirme sonucunda elde edilen Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterli?i katsay?s? **.85** olarak bulunmu?tur.

Genellikle .60'?n üzerindeki KMO de?erleri kabul edilebilir olarak de?erlendirilirken, .85 de?eri veri setinin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca, de?i?kenler aras?ndaki korelasyonun yeterli olup olmad???n? gösteren Bartlett Küresellik Testi katsay?s? **.00** düzeyinde anlaml? bulunmu?tur ($p < .01$). Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal olarak geçerli oldu?unu ve ölçmek istedi?i temel liderlik ve duygusal zekâ yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek amac?yla güvenirlik analizi yap?lm??t?r. Ölçek geneli için hesaplanan Cronbach α (Alfa) katsay?s? **.918** olarak belirlenmi?tir. Bu de?er, psikometrik standartlara göre mükemmel düzeyde yüksek bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Yüksek Cronbach Alfa de?eri (.70 ve üzeri genellikle kabul edilebilirken, .90 üzeri mükemmeldir), ölçekteki 42 maddenin tutarl? bir ?ekilde ayn? psikolojik yap?y? ölçtü?ünü ve testin tekrarlanabilirlik potansiyelinin yüksek oldu?unu göstermektedir. Bu, Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i Ölçe?i'nin güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Geli?tirilen ölçek, yap?sal karma??kl???n? yans?tan çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Yap?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi sonucunda ölçek, toplam **42 madde** ve **11 faktörden** olu?maktad?r. Bu faktörler, duygusal zekân?n ö?renci liderli?i ba?lam?ndaki farkl? yönlerini (örne?in, motivasyon, empati, çat??ma çözümü, öz-denetim) temsil etmektedir.

Faktör yüklerinin da??l?m? ve faktörlerin adland?r?lmas?, teorik yap?yla uyumlu olacak ?ekilde titizlikle gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in çok faktörlü yap?s?, ara?t?rmac?lara ve uygulay?c?lara, ö?rencilerin duygusal liderlik becerilerindeki güçlü ve zay?f yönlerini detayl? bir ?ekilde analiz etme

ARABPSYCHOLOGY.COM

imkan? sunmaktad?r.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Developmental Scale)

Format:

5'li Likert Tipi Ölçek

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Ö?renciler (Muhtemelen üniversite veya lise ö?rencileri)

Age Group:

Ergenlik sonu ve Genç Yeti?kinlik (Yakla??k 15-25 ya?)

Population Details:

Ö?renci liderli?i rollerinde (kulüp ba?kanlar?, s?n?f temsilcileri vb.) aktif olan veya liderlik potansiyeli ta??yan ö?renciler.

Test Methodology:

Kat?l?mc?lar, kendilerini a?a??daki derecelendirme seçeneklerine göre de?erlendirir:

Hiçbir Zaman
Nadiren
Bazen
Ço?unlukla
Her Zaman

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Liderlik Becerileri, Güvenirlik Katsay?s?, KMO örneklem yeterli?i katsay?s?, Bartlett Testi, Öz-düzenleme, Sosyal Etki, Duygusal Liderlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Veri mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses:

mkocyigit@aku.edu.tr (Sorumlu Yazar: Mehmet Koçyi?it)

Correspondence Address:

Afyon Kocatepe Üniversitesi (Tahmini)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?:

2017 (Yay?n y?l? baz al?nm??t?r)

Kullan?m ?zinleri:

Ölçe?in akademik ara?t?rmalarda kullan?lmas? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret:

Genellikle akademik amaçl? kullan?mlarda ücret talep edilmemektedir, ancak yazarla teyit edilmelidir.

PDF Deste?i:

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: duygusal-zeka-ogrenci-liderligi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Bu ölçek geli?tirme çal??mas? a?a??daki temel referansa dayanmaktad?r:

Koçyi?it, M., & Karada?, E. (2017). Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i için bir ölçek geli?tirme çal??mas?. *Journal of Kirsehir Education Faculty, 18*(2).

Duygusal Zekâ Ö?renci Liderli?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, ilgili akademik makaleden (Koçyi?it & Karada?, 2017) temin edilmelidir. Ölçek toplam 42 maddeden olu?maktad?r.

A?a??da, ölçek maddelerinin yer ald??? alan bo? b?rak?lm??t?r, zira orijinal maddeler mevcut de?ildir.

***

ARABPSYCHOLOGY.COM